

Het ambt in discussie

Generale Synode
November 2013
LWK 13-03

Inhoud

HET AMBT IN DISCUSSIE	5
Vragen en knelpunten bij het ambt	5
De kerk als geloofsgemeenschap	6
Het ambt en de kerk	7
Ambt als supervisie	7
Intermezzo: het ambt in de geschiedenis	8
Het ambt van de dienst van het Woord	9
Andere ambtelijke diensten	9
Ambt en Instituut	10
Ambt en persoon	11
Terug naar de zeven vragen bij het ambt	12
Gespreksvragen	13

HET AMBT IN DISCUSSIE

Wat is er aan de hand met het ambt? luidde de titel van een studierapport uit 1969 van de Generale Synode van de toenmalig Nederlandse Hervormde Kerk. Meer dan 40 jaar later is er nog steeds heel wat aan de hand met het ambt in onze kerk. In dit werk-papier noemen wij daar zeven redenen van. Met deze redenen in het achterhoofd willen we proberen een antwoord te geven op de vraag: waar dient het ambt voor? We eindigen met een korte terugkoppeling naar de zeven redenen van de verlegenheid rond het ambt.

Vragen en knelpunten bij het ambt

- 1 Er zijn predikanten die moeite hebben met de officiële ambtsvisie van de Protestantse Kerk, met name waar sprake is van het verrichten van een dienst 'van Christuswege' met als doel de gemeente 'bij het heil te bepalen'. Is dit niet erg hoogdravend? Is het niet beter het ambt van predikant 'functioneel' op te vatten en het te beschouwen als een 'gewoon beroep'.
- 2 Bij veel ambtsdragers overheerst het gevoel dat zij net zo goed als andere leden van de gemeente 'iets doen' voor de kerk. Waarom dan in het ene geval wel van een ambt wordt gesproken en in het andere geval niet, is niet duidelijk. Als dat alleen in het 'leiden' van de gemeente zit, zou het dan niet beter zijn om dit door een groepje goede bestuurders te laten doen? En waarom moet je die dan ambtsdragers noemen?
- 3 Anderen, die een sterk besef hebben van het bijzondere van het ambt, zien er tegenop een ambt te bekleden. Zij voelen zich daar niet voldoende voor toegerust of geschikt.
- 4 Moeite met het ambt kan ook voortkomen uit het feit dat er in veel gemeenten nauwelijks voldoende ambtsdragers te krijgen zijn. Dit komt soms door de termijn (vier jaar je binden is lang), soms door de idee dat dit vooral veel vergaderen betekent en mede daarom veel tijd vraagt.
- 5 Het probleem met het ambt kan ook opkomen, omdat het ambt misschien wel past bij een kerk in een gevestigde situatie, maar niet of nauwelijks bij de kerk in een missionaire situatie. Moeten pioniersplekken wel opgezaaid worden met de gebruikelijke ambtspraktijk?
- 6 Weer anderen zetten een vraagteken bij de drieslag van predikant, ouderling en diaken. Is er niet veeleer één ambt, waarbij er weliswaar onderscheiden taken zijn, maar zonder dat dit tot de genoemde drieslag moet leiden. Of juist omgekeerd: waarom zou je niet ruimte moeten scheppen voor nog andere ambten dan de drie in onze kerk bekende?
- 7 Ook in de samenleving staat de idee van een ambtsdrager ter discussie. Het instituut dat iemand een ambt toevertrouwt staat onder druk door individualisering. Ook de duur van de ambtsperiode staat op gespannen voet met de democratische eis je voortdurend te moeten legitimeren.

De kerk als geloofsgemeenschap

Het is onmogelijk iets zinnigs over het ambt te zeggen, los van de vraag wat de kerk is. Kerk en ambt hebben alles met elkaar te maken. Het ambt staat namelijk in dienst van de kerk. Daarom volgt eerst iets over de kerk. Vervolgens geven we aan hoe het ambt met de kerk verbonden is.

‘Wat is een kerk? Jezus heeft gezegd: “waar twee of drie in mijn naam bij elkaar zijn, ben ik zelf in hun midden”. Twee of drie zijn kennelijk al genoeg. Beslissend is dat Jezus in hun midden is.’ (*De hartslag van het leven*) Gemeenteleden zijn broeders en zusters die bij elkaar horen in Jezus naam. Jezus is het hart en de ziel van de gemeente. Niet voor niets wordt de kerk ‘lichaam van Christus’ genoemd. Hij is het die ons zijn vrede geeft.

De kerk is ook een vrucht van de heilige Geest die is uitgestort op mensen. Daarom wordt de kerk ook ‘tempel van de heilige Geest’ genoemd. Elke keer opnieuw wordt de Geest gegeven aan de volgelingen van Jezus. De kerk is vooral een geloofsgemeenschap, waar mensen het geloof met elkaar delen en leven uit dit geloof. Daarbij ontvangt ieder de gaven van de Geest die bij hem of haar past. Iedereen in het lichaam ‘heeft wel wat’ (1 Kor. 14:26).

De kerk is dus niet zomaar een menselijke vereniging, met een bestuur en statuten en daarmee uit. De oorsprong van de kerk ligt in God. Het is daarom ook een plaats van heil. Er gebeurt iets dat werkelijk heilzaam is.

In dit alles zou je de kerk een ‘lekenbeweging’ kunnen noemen. Immers, iedereen is geroepen om er voluit bij te horen en mee te doen. Dat komt tot uiting in horen, stil zijn, geloven, zingen, bidden, vieren, zorg dragen voor elkaar, troosten, bemoedigen, helpen, getuigen, het doen van recht en gerechtigheid, enzovoorts.

Om de brug te slaan naar de vraag waar het ambt voor dient, is het goed nog wat nader naar de kerk te kijken. Een uitspraak over de kerk in de geloofsbelijdenis van Nicea kan daarbij helpen. Daar staat: ‘wij geloven in *één, heilige, katholieke en apostolische kerk*’. We staan kort bij deze vier woorden stil:

- *Eén*: God is één en Jezus Christus is niet verdeeld; daarom kan en mag zijn lichaam dat ook niet zijn.
- *Heilig*: de kerk is de gemeenschap van mensen die door God geroepen is tot een leven naar Gods bedoeling: God lief te hebben boven alles en de naaste als jezelf.
- *Katholiek*: de kerk is van alle plaatsen en van alle tijden. Van alle tijden, en daarom is er continuïteit. Van alle plaatsen, en daarom is er verbondenheid over grenzen van ras, cultuur en volk heen.
- *Apostolisch*: dat slaat op de oorsprong van de kerk. De kerk is gebouwd op het getuigenis van profeten en apostelen en zal daar bij moeten blijven. Het slaat ook op het missionaire: de kerk is opgenomen in de beweging die begonnen is met de apostelen, die zijn uitgezonden tot het einde van de aarde.

Het ambt en de kerk

Waar dient dan het ambt voor? Dat is om de kerk te houden bij het 'één, heilig, katholiek en apostolisch' en om daar steeds weer vorm en inhoud aan te geven. Dat betekent dus dat het ambt er is voor:

- *de eenheid en de vrede*, ofwel 'om de boel bij elkaar te houden'. Vanuit het besef dat we in Christus één zijn, zal het ambt zich ervoor inzetten 'dat de een de ander uitnemender acht dan zichzelf'. Het ambt dient de vrede in de gemeente en daarom zijn ambtsdragers vreedestichters.
- *de heiligheid en de kwaliteit van de gemeente* om zo geloofwaardige getuige van God te zijn; het ambt ziet er dus ook op toe dat onheiligheid, misbruik en hebzucht de gemeente niet bederven. Het wijst gemeenteleden op de roeping om te leven als kinderen van God.
- *de band van de kerk met het hele lichaam van Christus*. Het voorkomt dat een plaatselijke gemeenschap 'sektarisch' wordt of zich afsluit van het geloof van het geheel van de kerk. Het ambt belichaamt de band met andere gemeenten, het geheel van de kerk en het geheel van alle kerken.
- *het blijven van de gemeente bij 'Christus en de leer van de apostelen'*. Het ambt staat voor de blijvende band met de oorsprong van de kerk: Jezus Christus en de verkondiging van de eerste getuigen. Het ambt helpt bovendien om in het spoor van de apostelen getuige te zijn van Gods liefde in woord en daad (*het missionaire karakter van de gemeente*).

Hetzelfde wordt met andere woorden gezegd in onze kerkorde. Daar wordt gezegd dat het ambt *van Christusweg* is gegeven *om de gemeente bij het heil te bepalen en bij haar roeping in de wereld te bewaren* (KO Artikel V). Dat is een plechtige uitspraak. Vrij vertaald betekent deze uitspraak dat het de zorg van het ambt is dat we als gemeente steeds gemeente *van Christus* blijven. Dat er 'geen ander evangelie' wordt geïntroduceerd zodat we niet langer leven van de Gods goedheid en liefde. Dat de gemeente niet een naar binnen gekeerd gezelschap wordt, maar gericht blijft op allen die God op onze weg plaatst. Het ambt is dus een middel om *christelijke* gemeente te blijven.

Ambt als supervisie

In onze terminologie is er wat voor te zeggen het ambt te zien als een soort **supervisie**. Het is een toezien dat alles in de gemeente gebeurt in de Geest van Christus. Het is goed dat deze supervisie er is. Het gaat daarbij om de kwaliteit van het gemeente-zijn. Juist omdat de gemeente geen vereniging is, maar leeft van de goede gave van God, moet er op toegezien worden dat de openheid naar deze gaven van God en naar God zelf, de boventoon blijft voeren in de gemeente. Het is goed en nodig dat er in elke gemeente een aantal leden wordt geroepen om deze supervisie uit te oefenen. Dat hoeven er in principe niet zoveel te zijn, maar daarover later.

Een paar opmerkingen hierbij:

- Deze supervisie moet niet gezien worden als een soort rem op spontaniteit, laat staan als een politieagent die van alles uitsluit. God is een 'overvloeiende fontein van alle goeds', in Christus zijn 'schatten aan rijkdom' gegeven en de Geest geeft een overvloed van gaven. Daar is het ambt dienstbaar aan. Tegelijk is het

wel zo, dat er ook zoiets is als een 'weren'. De gemeente mag niet onder vreemd gezag komen en ze mag niet in vreemd vaarwater terecht komen. Dat moet waar nodig ook hardop gezegd worden.

- Deze supervisie is er niet voor bedoeld om de gemeente buiten spel te zetten. Er wordt door de ambtsdragers niet gehandeld in plaats van de gemeente. Er is zorg en toewijding dat alles wat er gebeurt, tot stichting dient, tot opbouw van het lichaam, tot dienst aan de wereld, tot trouw navolgen van Christus in zijn dienst. Dat is een positieve en kritische dienst.
- Supervisie scheidt evenmin een afhankelijkheidsrelatie van de gemeente tot de ambtsdrager(s). Ambtsdragers zijn dienaren die aanspreekbaar zijn op hun dienst. Er is namelijk niet alleen het ambt, dat zorg draagt voor de verbinding met Christus, maar ook de *Schrift*. Het ambt en de Schrift gaan samen op. De gemeente leest zelf ook de Bijbel en leeft zelf uit Christus. Om die reden zijn zij niet in passieve zin 'uitgeleverd' aan de ambtsdragers.

Intermezzo: het ambt in de geschiedenis

Er is altijd een ambt geweest. Jezus heeft *apostelen* uitgekozen en de wereld ingestuurd om het evangelie te verkondigen (daarin ligt het zogenaamde *apostolische* van de kerk), en in de kerk zijn er van meet af aan mensen geweest met een bijzondere roeping, die werd verricht in het spoor van de apostelen, zoals evangelisten, profeten en leraars.

In het Nieuwe Testament is het duidelijk dat er in de lokale gemeenten zoiets als 'ambt' is. Er is echter niet een eenduidig beeld hoe dit ambt er concreet uitziet. Als het gaat om de plaatselijke gemeenten zijn de meest in het oog springend de figuren van opzieners en oudsten, *episkopoi* en *presbuteroi*. Zij dienen de gemeente in die zin, dat ze erop toezien dat de Geest van Christus de gemeente blijft leiden.

In de geschiedenis is het ambt vooral op het spoor van de *episkopoi* verder ontwikkeld. Er kwamen bisschoppen. Deze bisschoppen gaven leiding aan een plaatselijke kerk of een regio. Zij lieten zich daarin bijstaan door andere ambtsdragers, zoals priesters en diakenen. Tezamen vormden deze bisschoppen de leiding van de kerk. Al snel kregen bisschoppen van belangrijke plaatsen een vooraanstaande positie. In de loop van de geschiedenis kreeg binnen de kerk van het Westen de bisschopszetel van Rome de status van *primus inter pares* (eerste onder gelijken).

De Reformatie vormde een breuk met deze in de eeuwen gegroeide traditie. Enigszins kort door de bocht geformuleerd kwam met name in de calvinistische tak van de Reformatie de dominee of predikant in plaats van de bisschop. Hoewel er niet een principiële bezwaar was tegen de bisschop, was deze in het oog van de reformatoren te zeer een wereldlijke figuur geworden, die aan de kerntaak: de verkondiging van het Woord en de pastorale dienst, niet of nauwelijks meer toe kwam.

Belangrijk in het denken van de gereformeerde tak van de Reformatie was daarbij dat de predikant niet op zichzelf zou staan, maar zou functioneren in een 'raad van *presbuteroi*, oudsten', een college. Wel had de predikant hierbinnen een speciale plaats. Hij was de 'dienaer van het goddelijk Woord'. Niet overal in de Reformatie kwam het tot een gelijke opvatting van de ambten. In het gereformeerde protestantisme in Nederland is de

dominante vorm die van een kerkenraad met een predikant, ouderlingen en diakenen geworden. Er werd en wordt door deze kerkenraad leiding gegeven aan de gemeente.

Het ambt van de dienst van het Woord

Na dit korte historische intermezzo keren we terug tot het ambt en de vraag waar het ambt voor dient. We hebben dat benoemd als supervisie. Deze dienst is echter niet rondlopen als opzichters bij een bouwbedrijf. 'Bij het heil bewaren' gebeurt door een doen, een *dienst* in het midden van de gemeente. Leiding geven is niet alleen uit de verte toezien en ook niet alleen coördineren, maar een zelf doen, soms een 'voorop gaan' in de dienst van allen. Om wat voor soort doen gaat het dan?

Dat is vooral de *dienst van Woord en Sacrament*. Deze dienst vormt dan ook de kern van het ambt. Deze dienst brengt het meest expliciet God en zijn heil in de gemeente in. Het Woord is de verkondiging van het evangelie, vooral door de uitleg van de Schrift. De sacramenten worden bediend in doop en heilig avondmaal. In de praktijk is de vertolking van het Woord en bediening van de sacramenten opgedragen aan de *dienaren van het Woord*, de predikanten. Zij worden hierin bijgestaan door de andere leden van de kerkenraad.

Andere ambtelijke diensten

Is dit alles? Met name in de Lutherse traditie wordt het accent vooral op deze ene dienst van het Woord gelegd. Zijn er nog andere diensten die 'ambtelijk' zijn? In de gereformeerde traditie zijn er twee 'diensten' opgekomen, die ook een sterk ambtelijk karakter hebben gekregen. Dat betreft de *pastorale dienst* en de *dienst van de barmhartigheid*. Die zijn niet willekeurig gekozen. Als het ambt de verbinding met het heil en dus met Christus uitdrukt, dan moet bedacht worden dat Christus niet alleen de verkondiger is van het Woord (en het Woord zelf), maar ook de herder is en de Heer die met barmhartigheid bewogen is. De verkondiger van het Woord is ook de 'herder van de kudde' en gaat voor in de dienst van de barmhartigheid. Dit herderlijke en deze dienst van de barmhartigheid zijn expliciet belegd in de ambten en dus in de kerkenraad. Vanzelf komen dan 'onze' ouderlingen en diaken in beeld. Het ambt krijgt daarmee, ook als het gaat om het *doen*, een zekere uitwaaiing. Ook hier een paar opmerkingen bij:

- Het spreken van de woorden van God, de zielszorg en dienst van de barmhartigheid worden niet uitbesteed aan de kerkenraad. De gemeente spreekt zelf, is zielszorg en is diaconaat. Het is onjuist om te denken dat je, wanneer je diaconaal werk doet, daarvoor beslist eerst als diaken moet zijn bevestigd. Iedereen is geroepen de woorden van God te spreken, naar binnen en naar buiten. Iedereen is opgeroepen aan zielszorg te doen en barmhartig te zijn, al zijn het de gaven van de Geest die hier ook weer regisseren. Het ambt ziet erop toe dat dit gebeurt. Het ambt gaat hierin soms ook voorop, maar schakelt daarbij de gemeente in.
- Het is onjuist om predikant, ouderling en diaken rechtstreeks uit de Schrift af te leiden, zeker niet met de pretentie dat dit het enige mogelijke is. Zoals gezegd: er is ook een episcopale kerkregering en in grote delen van de christenheid is de figuur van de ouderling onbekend. Bovendien doet de ouderling van nu heel andere dingen dan die uit de tijd van de Reformatie. Het gaat er om dat het

ambtelijke in de kerk aanwezig is. Wanneer hier voldoende oog voor is, kan er ook wat ontspannen omgegaan worden met de samenstelling van een kerkenraad en de keuze van de ambten.

- Het is goed mogelijk dat onze tijd nog weer een ander ambt nodig heeft. Te denken valt aan het ambt van missionair werker of evangelist. Dat heeft alles te maken met 'apostolische' karakter van de kerk. Ook zonder dat dit expliciet belegd wordt in een apart ambt, is het van groot belang dat een kerkenraad bestaat uit gemeenteleden die de gemeente voor gaan in het getuigenis van het evangelie in woord en daad.
- Het is heel belangrijk dat niemand solist is. Collegialiteit is een groot goed. En het is een waardevolle stelregel 'dat het ene ambt niet regeert over het andere'. Dat wil niet zeggen dat de ambten gelijk zijn. Dat kan alleen daarom al niet, omdat een predikant in principe voor het hele leven wordt bevestigd. Het is op zijn plaats hier het woord 'ordinatie' voor te gebruiken, zoals dat in de oecumene gebruik is. Andere ambtsdragers worden voor een beperkte tijd bevestigd. Wanneer echter wordt begrepen dat het om een dienst gaat, is elke heerszucht van de kant van de predikanten bij de wortel afgesneden.
- Tezamen vormen de ambten een kerkenraad. Moet je een kerkenraad dan beschouwen als een bestuur? Dat is te simpel. Een kerkenraad is geen lichaam van bestuurders. Er zitten wellicht mensen bij die van besturen weinig kaas hebben gegeten. Omgekeerd is niet iedereen die een managementcursus heeft gehad daarmee de ideale kandidaat voor de kerkenraad. Bij leiding geven moet je denken aan wat gezegd is onder het kopje 'het ambt en de kerk' en 'ambt als supervisie'. Dat zal in de vergadering van een kerkenraad dan ook leidend moeten zijn.

Ambt en Instituut

Hierboven is over het ambt gesproken vanuit de idee van de kerk. Het ambt is er om de kerk. Over de kerk hebben we vooral gesproken als geloofsgemeenschap. Het is goed om nog een keer terug te keren naar het thema kerk. De kerk is namelijk ook instituut. Dat is misschien geen populair onderwerp, maar er is bij nader inzien geen enkele reden om er besmuikt over te doen. De kerk is instituut, dat wel zeggen dat ze een zichtbare vorm heeft en ook een duur, een continuïteit, de eeuwen door. Ondanks alle veranderlijkheid van vormen is er wel continuïteit. Ambtsdragers geven uitdrukking aan de zichtbaarheid van de kerk en aan de continuïteit van de kerk. Ook hier een paar opmerkingen:

- Ambt en duur hebben met elkaar te maken. Geen enkel instituut kan zonder continuïteit. Van een aantal mensen wordt daarom een binding gevraagd die verder gaat dan het doen van een eenmalige opdracht. Bij predikanten is het zelfs een binding in principe voor het hele leven.
- De ambtsdrager draagt verantwoordelijkheid, maar ook een last. Het is goed dat eerlijk te stellen. Het gemeentelijke leven is in menig opzicht in zwaar water terecht gekomen. Dan is het onvermijdelijk dat dit zijn weerslag heeft op het ambt. Juist daarom is het van groot belang dat een kerkenraad zich ook weet te concentreren op 'het ene nodige' en zich niet verliest in een veelvoud aan taken.

- Iemand aanvaardt namens een gemeenschap een ambt. Het moet duidelijk zijn, dat die gemeenschap dit ambt ook toevertrouwt. Zonder expliciet vertrouwen van de gemeente is het niet mogelijk ambtsdrager te zijn. Dat vertrouwen mag je niet beschamen, maar het moet wel echt gegeven worden. Een gemeente zal in dit opzicht ook een idee moeten hebben waar het ambt voor dient. Het is dus wezenlijk dat een ambtsdrager wordt bevestigd in het midden van de gemeente.

Ambt en persoon

Het stuk over ambt en instituut zou bijna suggereren dat een ambtsdrager vooral veel lijkt op een ambtenaar. Hoewel het daar inderdaad nogal eens op lijkt, is dat toch niet met de basisidee van ambtsdrager verbonden. Een ambtsdrager staat met zijn persoon in zijn of haar ambtswerk. Dat geldt voor elke ambtsdrager. Dat geldt in bijzondere mate voor de predikant. Dat heeft er vooral mee te maken dat een predikant in principe levenslang wordt bevestigd of geordineerd. Het heeft ook met de hoofdroeping van de predikant te maken. Wie geroepen is tot de verkondiging van het Woord, is daar als persoon toe geroepen. Aan hem of haar wordt in persona de volmacht toegekend de gemeente te leiden. Het spreken over predikant als 'gewoon beroep' kan gemakkelijk aan dit persoonlijk instaan afbreuk doen.

Die persoon staat dan weer niet los van het ambt. Wij dragen het ambt, maar omgekeerd is het ook waar dat het ambt ons draagt. Er zijn echter tijden waarin dit persoonlijke meer naar voren komt. Dat is zeker het geval in missionaire tijden, waarin velen geen binding of boodschap meer hebben aan het instituut kerk. De predikant is niet langer omringd door een wolk van getuigen. Hij of zij is meer en meer geroepen persoonlijk in te staan voor het evangelie van Christus. Het ambtelijke is er niet minder om, maar dit ambtelijke vindt in een geseclariseerde tijd minder bedding en minder weerklank, waardoor de persoon van de ambtsdrager vanzelf meer naar voren komt. In een tijd waarin gezag eerder verworven dan verondersteld kan worden, gaat het om ambtsdragers die wat te zeggen hebben. Dit vraagt om een ander type predikant dan die van het *corpus christianum*. Deugden als moed en openhartigheid zijn nodig. Daarbij zal elke schijn van heerszucht vermeden moeten worden. De predikant is dienstbaar aan het evangelie en dus aan de gemeente en werkt niet als solist, maar in een college.

Terug naar de zeven vragen bij het ambt

Wij keren nog even terug naar de zeven vragen. Tussen de regels van het bovenstaande door is daar veelal reeds op ingegaan.

Ten aanzien van vraag 1 (*herkenning*): het ambt heeft niets met hoogdravendheid te maken, maar met de erkenning dat de gemeente geen club is, maar een gave van God, die gave van God moet blijven.

Ten aanzien van vraag 2 (*de beleving*): het 'doen' van het ambt is niet meer of minder dan wat anderen in de gemeente doen. Wel wordt het gekenmerkt door het element van supervisie, dat voor kortere of langere tijd aan een aantal gemeenteleden wordt toevertrouwd. Die supervisie is vooral bedoeld om gemeenteleden te stimuleren 'iets te doen'.

Ten aanzien van vraag 3 (*niet geschikt*): niet iedereen is geschikt voor het ambt, de gemeente dient iemand hiervoor te vragen die gaven heeft in deze richting. Een beroep dat de gemeente doet, kan echter wel vrijmoedigheid geven. Wie bovendien vertrouwen krijgt, kan vaak meer dan hij of zij denkt.

Ten aanzien van vraag 4 (*tekort ambtsdragers*): dat is natuurlijk een serieus probleem, maar het kan ook aanleiding zijn de vraag te stellen waar ambtsdragers voor dienen. Wie weet kan dan een kleinere kerkenraad volstaan. Ook de agenda kan wellicht geconcentreerder.

Ten aanzien van vraag 5 (*pioniersplaatsen*): het ambt is een supervisie, tegelijk hoeft niet alles aan 'het ambt' gebonden te zijn. Hoe ver dat kan gaan, is een vraag waar open over gesproken kan worden. Bovendien kan ook aan een missionair ambt gedacht worden.

Ten aanzien van vraag 6 (*de drieslag*): die is zinvol, maar er zijn ook andere invullingen van het ambt denkbaar, waarbij met name aan het missionaire ambt gedacht kan worden.

Ten aanzien van vraag 7 (*legitimatiedruk*) geldt dat het nu juist wezenlijk is dat door de gemeente en het instituut vertrouwen wordt gegeven en dat dit vertrouwen, juist omdat het om een dienst aan God en de gemeente gaat, niet wordt beschaamd.

Arjan Plaisier,
augustus 2013

Gespreksvragen

1. Welke van de zeven genoemde vragen en knelpunten ervaart u voor u zelf in het bijzonder van toepassing?
2. Welke van de zeven genoemde vragen en knelpunten ervaart u voor uw gemeente in het bijzonder van toepassing?
3. Ervaart u voor u zelf een bijzondere betekenis van het ambt? Zo ja, welke betekenis heeft het ambt voor u persoonlijk? Of zou u als 'gewoon' vrijwilliger op dezelfde wijze functioneren in uw gemeente?
4. Hoe functioneert het ambt in uw gemeente? Hoe ervaart u de betekenis van het ambt in uw gemeente? Ervaart uw gemeente u bijvoorbeeld als ambtsdrager of als vrijwilliger/bestuurder van de gemeente?
5. Wat zijn in uw gemeente / classis stimulerende dan wel beperkende factoren voor de invulling van het ambt?
6. (Waartoe) moet het ambt naar uw overtuiging blijven?